

Na temelju članka 15. točke 2. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 34. sjednici održanoj 15. prosinca 2003. godine, donijelo je

ODLUKU

O POSTUPKU I MJERAMA ZA SUZBIJANJE I ISKORJENJIVANJE SLINAVKE I ŠAPA

Članak 1.

Predmet

Ovom odlukom propisuju se obveze vlasnika i držatelja životinja, veterinarskih organizacija i veterinaru u slučaju pojave bolesti slinavke i šapa, način epidemiološkog ispitivanja, mjere koje se naređuju u zaraženom i ugroženom području te određivanje njihovih granica.

Članak 2.

Značenje termina

Termini uporabljeni u ovoj odluci imaju sljedeća značenja:

Izbijanje (žarište) bolesti je pojava jednog ili više službeno potvrđenih slučajeva bolesti na posjedu ili području, koje se nalazi na teritoriju Bosne i Hercegovine;

Krizni stožer je Državno središte za nadzor bolesti, kojeg čine predstavnici Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, OVT, vojske, policije, civilne zaštite i drugih službi, koji rukovodi svim aktivnostima vezanim za pripremu i provedbu mjera u slučaju pojave bolesti slinavke i šapa;

Mjerodavna veterinarska vlast je Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured);

Odgovorno veterinarsko tijelo (u daljnjem tekstu: OVT)-Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije BiH, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske i Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, sa svojim tijelima mjerodavnim za provedbu propisa iz oblasti veterinarstva;

Plan žurnih mjera je Plan koji sadrži postupke i procedure koje se poduzimaju prilikom pojave žarišta bolesti s ciljem njezinog suzbijanja, kontrole i iskorjenjivanja;

Posjed - svako dvorište ili objekt u kojem borave ili se uzgajaju životinje;

Potvrda bolesti - zvanična potvrda Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine utemeljena na rezultatima laboratorijske pretrage, da je virus slinavke i šapa prisutan u određenom području. U slučaju epizootije, Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine može proglasiti prisutnost bolesti već na temelju kliničkih znakova ili epidemioloških rezultata;

Primarno žarište bolesti je prva pojava bolesti na nekom epizootiološkom području, ili pojava bolesti koja nije epizootiološki vezana na prethodne pojave bolesti na istom području;

Primljiva životinja - svaka životinja primljive vrste koja nije cijepljena, ili koja je cijepljena a čiji imunitet mjerodavna vlast proglasi neadekvatnim;

Slučaj bolesti je svaka službena potvrda bolesti slinavke i šapa na živoj ili mrtvoj životinji ili njezinom dijelu;

Službeni veterinar je veterinar inspektor, djelatnik Ureda ili OVT;

Stado označava skupinu životinja na posjedu koje čine epidemiološku jedinicu; ako je na posjedu više stada, svako predstavlja posebnu jedinicu, a sva moraju imati jednak zdravstveni status;

Zaražena životinja - je svaka životinja primljive vrste kod koje su utvrđeni klinički znaci ili post-mortalne promjene karakteristične za slinavku i šap, ili kod koje je prisutnost slinavke i šapa službeno potvrđena laboratorijskom pretragom;

Životinja primljive vrste - svi domaći ili divlji preživači i svinje;

Životinja sumnjiva na okruženje - je svaka životinja primljive vrste, za koju se na temelju prikupljenih epizootioloških informacija može zaključiti da je izravno ili neizravno bila izložena virusu slinavke i šapa;

Životinja sumnjiva na zaraženje - je svaka životinja primljive vrste kod koje su utvrđeni klinički znaci ili post-mortalne promjene na temelju kojih se može utemeljeno sumnjati na prisustvo bolesti slinavke i šapa.

Članak 3.

Prijava bolesti

1. Ako vlasnik ili držatelj životinje primijeti da je životinja primljive vrste bolesna ili da pokazuje znakove koji navode na sumnju da je oboljela ili je uginula od slinavke i šapa, dužni su o tome u najkraćem mogućem roku izvijestiti veterinara.
2. Pri postojanju sumnje o pojavi slinavke i šapa, veterinar je dužan na najbrži mogući način o tome obavijestiti nadležnog službenog veterinara i OVT, a do dolaska službenog veterinara provoditi sve mjere za spječavanje širenja zaraznih bolesti propisane Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini.
3. OVT je dužno žurno prijaviti svako postojanje sumnje o pojavi bolesti slinavke i šapa Uredu.
4. Odgovornost za prijavu prisutnosti ili sumnje o prisutnosti slinavke i šapa imaju i predstavnici vlasnika koji su privremeno ili stalno zaduženi za brigu oko životinja, veterinari i druge osobe koje pružaju profesionalne usluge koje imaju veze sa životinjama, veterinari koji pregledavaju životinje prije i poslije klanja, veterinarski inspektori, osoblje u veterinarskim dijagnostičkim laboratorijima i sve druge osobe koje znaju ili posumnjaju da je životinja bolesna od slinavke i šapa.

Članak 4.

Postupak vlasnika pri postojanju sumnje

1. U slučaju da vlasnik životinja zna ili posumnja da je bolest slinavka i šap prisutna na posjedu, pored obavijesti iz članka 3. stavak 1. ove odluke, vlasnik je obavezan:
  - a) spriječiti pristup drugih osoba životinjama, stadu ili lešinama uginulih životinja do dolaska veterinara;
  - b) odvojiti zdrave životinje od sumnjivih životinja ili lešina;
  - c) čuvati lešine sumnjivih životinja do dolaska veterinara;
  - d) dopustiti i pomagati prilikom kliničkog pregleda životinja i uzimanja materijala u svrhu dijagnostičke pretrage, uključujući i ubijanje životinje, ako je to po procjeni veterinara neophodno;
  - e) dati sve informacije koje mogu pomoći u istraživanju, a poglavito točno vrijeme kada je prvi put posumnjao na prisustvo bolesti, vrijeme smrti uginulih životinja, podatke o eventulanom liječenju i kretanju životinja i ljudi sa posjeda i na posjed.

Članak 5.

Postupak službenog veterinara pri postojanju sumnje

1. Prilikom zaprimanja obavijesti o pojavi ili sumnje o pojavi bolesti slinavke i šapa sukladno članku 3. stavak 2. ove odluke, mjerodavni službeni veterinar će narediti privremene mjere koje će se provoditi na sumnjivom posjedu i provest će epidemiološko istraživanje s ciljem službene potvrde ili uklanjanja svake sumnje o pojavi bolesti slinavke i šapa na posjedu.
2. Službeni veterinar je dužan detaljno pregledati primljive životinje na posjedu i uzeti sve neophodne uzorke potrebite za provedbu dijagnostičkih pretraga.
3. Službeni veterinar je dužan, osobno ili davanjem detaljnih naputka osigurati da se na sumnjivom posjedu provedu sljedeće mjere:
  - a) popisivanje svih životinja na posjedu primljivih na bolest, koji će se redovito obavljati i u njega uključivati sve novorođene životinje te životinje koje uginu u razdoblju sumnje na oboljenje;
  - b) zatvaranje životinja primljivih na bolest odnosno njihova izolacija na neki drugi način;
  - c) nijedna životinja primljive vrste ne smije ući na posjed ili posjed napustiti;
  - d) nijedna životinja druge vrste od primljive ne smije ući na posjed ili posjed napustiti bez odobrenja službenog veterinara;
  - e) iznošenja mesa ili lešina životinja primljivih vrsta sa posjeda dopušteno je samo uz prethodno odobrenje službenog veterinara;
  - f) iznošenje stočne hrane, alata i opreme, otpada ili materijala s kojima se može prenijeti bolest slinavka i šap sa posjeda dopušteno je samo uz prethodno odobrenje službenog veterinara;
  - g) mlijeko se ne smije iznositi s posjeda, osim u slučajevima kada nema uvjeta za uskladištenje, kada se može pod nadzorom službenog veterinara otpremiti i termički obraditi procesom koji će pouzdano uništiti virus slinavke i šapa;
  - h) zabrana ulaska i izlaska vozila na posjed bez odobrenja službenog veterinara;
  - i) provedba raskužbe prilikom ulaska i izlaska na posjed i objekte gdje borave životinje.
4. Epizootiološko istraživanje se provodi na sumnjivom posjedu, kako je opisano u članku 6. ove odluke.
5. Mjere iz st. 1. i 3. ovog članka mogu se sukladno ovom odlukom uvesti i na drugim posjedima za koje se smatra da su izložena riziku od zaraženja, bilo zbog njihove male udaljenosti od sumnjivog posjeda ili radi izravnog ili neizravnog kontakta sa životinjama na sumnjivom posjedu.
6. Ako je sumnja o prisustvu bolesti slinavke i šapa na sumnjivom posjedu nedvojbeno, OVT može kao mjeru predostrožnosti od širenja virusa slinavke i šapa, dok se čekaju rezultati laboratorijskih pretraga, narediti žurne mjere kontrole kretanja životinja i proizvoda životinjskog podrijetla u krugu promjera 10 kilometara od sumnjivog posjeda.
7. Mjere kontrole navedene u st. 1, 3, 5. i 6. ovog članka ne smiju se prestati provoditi sve dok se ne ukloni sumnja o pojavi bolesti slinavke i šapa na sumnjivom posjedu.

Članak 6.

Postupak kada je prisustvo bolesti potvrđeno

Kad je bolest službeno potvrđena na zaraženom posjedu, pored mjera iz članka 5. st. 1. i 3. ove odluke, službeni veterinar će narediti i sljedeće mjere:

- a) uzimanje uzoraka za laboratorijsku pretragu, ako to već nije učinjeno tijekom razdoblja sumnje sukladno članku 5. stavak 2., osim u slučaju sekundarnog žarišta, ako su prikladni uzorci već bili uzeti iz primarnog izvora bolesti;
- b) usmrćenje svih primljivih životinja na zaraženom posjedu u najkraćem mogućem roku, na profesionalan i human način, uz prethodno omamljivanje, uz izbjegavanje svakog rizika širenja virusa slinavke i šapa;
- c) uništavanje lešina usmrćenih i životinja koje su uginule na zaraženom posjedu na način koji bi onemogućavao širenje virusa slinavke i šapa;
- d) dekontaminaciju materijala, uključujući hranu i otpad, koji bi mogli biti okuženi, na način koji osigurava uništenje virusa slinavke i šapa, odnosno ako ne mogu biti raskuženi uobičajenim čišćenjem i raskužbom, službeni veterinar će odrediti način njihovog uništavanja;
- e) uništavanje mlijeka i mliječnih proizvoda, uz izbjegavanje svakog rizika širenja virusa slinavke i šapa;
- f) čišćenje i raskužbu zgrada, vozila i okužene opreme i alata nakon uklanjanja primljivih životinja, a koje se provodi sukladno članku 10. ove odluke;
- g) ponovno uvođenje životinja na posjed dozvoljava se najranije 21 dan nakon završenog čišćenja i raskužbe, koje se provodi sukladno članku 10. ove odluke;
- h) provedba epizootiološkog istraživanja sukladno članku 7. ove odluke.

Članak 7.

Epizootiološko istraživanje

Epizootiološko istraživanje iz članka 6. točka h) ove odluke mora sadržavati:

- a) duljinu vremenskog razdoblja kojeg je bolest slinavka i šap mogla biti prisutna na posjedu prije nego što je prijavljena;
- b) najvjerojatniji izvor bolesti na posjedu, i rasprostranjenost i broj drugih posjeda koji bu mogli biti zaraženi iz istog izvora;
- c) očevid o svim kretanjima osoba, vozila i materijala navedenih u članku 5. stavak 3. toč. d), e) i f) ove odluke, kojim se mogao prenijeti virus slinavke i šapa u ili iz zaraženog posjeda.

Članak 8.

Mjere na posjedima izloženim riziku od zaraženja

1. Posjedi koji su, kretanjem osoba, životinja, vozila, ili na neki drugi način mogli predstavljati izvor infekcije za posjed koji je sumnjiv na prisustvo slinavke i šapa ili koji su od njega mogli postati okuženi, stavljaju se pod nadzor službenog veterinarara sukladno članku 5. ove odluke, sve dok se sumnja o prisustvu slinavke i šapa na posjedu službeno ne isključi.
2. Posjedi koji su, kretanjem osoba, životinja, vozila, ili na neki drugi način mogli predstavljati izvor infekcije za posjed na kojem je potvrđena bolest slinavke i šap ili koji su od njega mogli postati okuženi, stavljaju se pod službeni nadzor sukladno članku 5. ove odluke i na njima se provode sve mjere određene u članku 5. stavak 3. ove odluke.

Članak 9.

Uspostava zaraženog i ugroženog područja

1. Odmah nakon što je bolest slinavka i šap službeno potvrđena, OVT određuje uspostavu kontrolnih područja oko zaraženog posjeda.
2. Zaraženo područje je područje u promjeru od tri kilometra oko zaraženog posjeda, a ugroženo područje se nastavlja na zaraženo u promjeru od deset kilometara.
3. Prilikom određivanja kontrolnih područja treba voditi računa o prirodnim granicama, mogućnosti nadzora i predviđanju mogućeg širenja virusa slinavke i šapa putem zraka, ili na neki drugi način, i prilagođavati ih ako dođe do promjena.
4. Službeni veterinar obvezno će u zaraženom području narediti slijedeće mjere:
  - a) popisivanje svih posjeda na kojima se drže primljive životinje;
  - b) redovitu inspekciju svih popisanih posjeda, koju provodi službeni veterinar;
  - c) zabranu izlaska primljivih životinja sa posjeda tijekom prvih 15 dana od početka zaraze, osim službeno odobrenog transporta životinja na klanje iz nužde izravno u klaonicu koja se nalazi unutar zaraženog područja, odnosno izvan zaraženog područja, u klaonicu koju je odredio službeni veterinar;
  - d) transport životinja na klanje iz nužde, kako je opisano u prethodnoj alineji, dopušten je samo u slučaju kad su sve primljive životinje na posjedu bile predmetom veterinarskog zdravstvenog pregleda i prisutnost zaraze na posjedu je isključena;
  - e) zabranu nomadskog načina držanja životinja;
  - f) zabranu umjetnog osjemenjavanja tijekom prvih 15 dana od početka zaraze, osim ako se ne obavlja sjemenom koje se drži na farmi ili potječe izravno iz središta gdje se proizvodi;
  - g) zabranu hranjenja stoke otpacima hrane i pomijama;
  - h) zabranu održavanja sajmovi, stočnih pijaca, izložbi i drugih oblika okupljanja primljivih životinja;
  - i) zabrana prometa primljivih životinja, izuzev pod uvjetima navedenim u točki c) ovog stavka.
5. Naređene mjere ostaju na snazi 15 dana nakon uklanjanja svih primljivih životinja iz zaraženih posjeda, i provedbe završnog čišćenja i raskužbe na posjedu, na način opisan u članku 10. ove odluke.
6. U ugroženom području, službeni veterinar obvezno će narediti slijedeće mjere:
  - a) popisivanje svih posjeda na kojima se drže primljive životinje;
  - b) zabranu kretanja primljivih životinja po javnim putevima;
  - c) zabranu kretanja primljivih životinja unutar ugroženog područja bez odobrenja službenog veterinara;
  - d) zabranu izlaska primljivih životinja sa posjeda tijekom prvih 15 dana od proglašenja ugroženog područja. U vremenskom periodu od 15. do 30. dana životinje se mogu transportirati na klanje iz nužde izravno u klaonicu;
  - e) transport životinja na klanje iz nužde, kako je opisano u točki d) ovog stavka, dopušten je samo u slučaju kad se sve primljive životinje na posjedu bile predmetom veterinarskog zdravstvenog pregleda i prisustnost zaraze na posjedu je isključena;
  - f) zabranu nomadskog načina držanja životinja;
  - g) zabranu hranjenja stoke otpacima hrane i pomijama;

h) zabranu održavanja sajмова, stočnih pijaca, izložbi i drugih oblika okupljanja primljivih životinja.

7. Mjere naređene u ugroženom području ostaju na snazi najmanje 30 dana nakon uklanjanja svih primljivih životinja iz zaraženih posjeda i provedbe završnog čišćenja, raskužbe, dezinsekcije i deratizacije posjeda, na način propisan u članku 10. ove odluke.

8. Mjere koje se primjenjuju u ugroženom području, primjenjuju se i u zaraženom području sve do proglašenja prestanka postojanja ugroženog područja.

Članak 10.

Raskužba, dezinsekcija i deratizacija

1. Raskužba u postupku kontrole i iskorjenjivanja slinavke i šapa, se provodi samo onim sredstvima koja su službeno odobrena i registrirana.
2. Čišćenje, raskužba, kontrola insekata i glodavaca, provodi se po naputcima i pod nadzorom službenog veterinara.

Članak 11.

Laboratorijsko ispitivanje na bolest slinavku i šap

1. Laboratorijsko ispitivanje na slinavku i šap u Bosni i Hercegovini provodi se u Nacionalnom referentnom laboratoriju za slinavku i šap, odnosno u referentnim laboratorijima OIE-a.
2. Nacionalni referentni laboratorij za bolest slinavka i šap u Bosni i Hercegovini određuje Ured.
3. Laboratorijskom pretragom, kod svake nove pojave slinavke i šapa u Bosni u Hercegovini treba biti utvrđen tip, podtip i ako je potrebno varijanta virusa.
4. Svaki pozitivni rezultat treba biti potvrđen u svjetskom referentnom laboratoriju, na institutu za zdravlje životinja, u Pirbright-u, u Velikoj Britaniji.
5. Nacionalni referentni laboratorij za bolest slinavku i šap u Bosni i Hercegovini obavezan je održavati redovite kontakte sa svjetskim referentnim laboratorijem.

Članak 12.

Kretanje i identifikacija životinja

1. Svako kretanja primljivih životinja sa posjeda na kojima borave mora pratiti putovnica i svjedodžba o zdravstvenom stanju, pomoću kojih se lako i brzo može utvrditi posjed sa kojih životinje potječu i sva kretanja koja je životinja imala.
2. Vlasnici ili držatelji životinja su dužni na zahtjev službenog veterinara dati sve informacije o kretanju primljivih životinja u i sa posjeda.
3. Prijevoznici stoke i osoblje na stočnim pijacama su dužni čuvati zapise o svim kretanjima primljivih životinja.

Članak 13.

Cijepljenje protiv bolesti slinavke i šapa

1. Uporaba cjepiva protiv slinavke i šapa u Bosni i Hercegovini je zabranjena.

2. Rukovanje virusom slinavke i šapa, proizvodnja, uvoz, izvoz, provoz, skladištenje, distribucija i prodaja cjepiva protiv bolesti slinavke i šapa provodi se pod strogim nadzorom Ureda.
3. Provedba aktivnosti iz prethodnog stavka može se dopustiti samo laboratorijima koji udovoljavaju minimalnim međunarodnim standardima propisanim za rukovanje virusom slinavke i šapa.
4. U izuzetnim okolnostima, ako je bolest službeno potvrđena i prijeto da se proširi, a rezultat epidemiološkog istraživanja ukazuje da bi provedba cijepljenja primljivih životinja bio najučinkovitiji način za stavljanje epizootije pod kontrolu, može se narediti žurno cijepljenje protiv slinavke i šapa u zaraženom području.
5. Plan za provedbu cijepljenja iz prethodnog stavka, obvezno sadržava:
  - a) detaljan opis zemljopisnog područja unutar kojeg će se provesti cijepljenje;
  - b) detalje o vrstama i dobi životinja koje će biti cijepljene;
  - c) duljinu trajanja akcije cijepljenja životinja;
  - d) detalje o uspostavi mjera zabrane kretanja cijepljenih životinja i njihovih proizvoda;
  - e) detalje o načinu označavanja i registracije cijepljenih životinja.
6. Naredbu o provedbi žurnog cijepljenja donosi Ured uz konzultaciju s Europskom komisijom.
7. Ured može narediti provođenje ograničene akcije cijepljenja u krugu oko zaraženog područja i prije obavljenih konzultacija iz stavka 6. ovog članka. U takvim slučajevima Europska komisija će biti informirana odmah nakon donošenja takve odluke.

Članak 14.

Izvoz životinja i životinjskih proizvoda

1. U slučaju potvrde bolesti slinavke i šapa na teritoriju Bosne i Hercegovine, Ured će obvezno zabraniti izvoz životinja primljivih vrsta, mesa, mlijeka i drugih proizvoda ili otpada koji od njih potječu, i materijala kao što su sijeno, slama, stočna hrana ili pribor, kojima se može prenijeti virus slinavke i šapa.
2. U slučaju provedbe zaštitnog cijepljenja radi sprječavanja širenja bolesti, Ured može narediti ubijanje i neškodljivo uklanjanje cijepljenih životinja u cilju stjecanja statusa zemlje slobodne od slinavke i šapa bez cijepljenja.

Članak 15.

Međunarodno prijavljivanje

U slučaju potvrde bolesti slinavke i šapa na području Bosne i Hercegovine, Ured će u roku od 24 sata obavijestiti OIE, Europsku komisiju, susjedne zemlje, zemlje trgovačke partnere i druge međunarodne subjekte o detaljima pojave bolesti, uključujući moguće izvore infekcije, poduzete mjere za suzbijanje i iskorjenjivanje, uključujući i informacije o eventualno poduzetom cijepljenju, kao i o svim privremenim žurnim mjerama.

Članak 16.

Opasnost od zaraženja iz drugih država

1. Kada se u državi koja graniči s Bosnom i Hercegovinom, ili u državama iz kojih se u Bosnu i Hercegovinu uvoze ili kroz nju provoze pošiljke primljivih životinja, njihovih proizvoda ili materijala kojima se može prenijeti virus slinavke i šapa, pojavi sumnja ili se potvrdi prisustvo bolesti slinavke i šapa, Ured će predložiti donošenje privremenih žurnih mjera u cilju zaštite zdravlja stoke u Bosni i Hercegovini od izlaganja infekciji.

2. Mjere iz stavka 1. ovog članka, koje mogu uključivati zatvaranje veterinarskih graničnih prijelaza, zabranu uvoza i provoza, ostaju na snazi sve dok se ne razjasni epizootiološka situacija ili steknu uvjeti za uvođenje drugih prikladnih zaštitnih mjera, predviđenih međunarodnim sporazumima.

3. Ako se u susjednoj državi, unutar deset kilometara od državne granice, pojavi žarište bolesti slinavke i šapa, u Bosni i Hercegovini će se u područjima u kojima je ugroženo zdravlje životinja odrediti zaraženo i ugroženo područje, te narediti provedba mjera kako je opisano u članku 9. st. 3. i 5. ove odluke. Ove mjere će se provoditi, dok se epizootiološka situacija u tom dijelu susjedne zemlje ne razjasni na zadovoljavajući način, sukladno odredbama članka 9. st. 4., 6. i 7.

Članak 17.

Krizni stožer i Plan žurnih mjera

1. U slučaju potvrde bolesti Ured je obavezan formirati krizni stožer.
2. Detaljne upute o formiranju i djelovanju kriznog stožera, kao i djelovanja i postupci koji će se poduzeti od strane veterinarske službe Bosne i Hercegovine u slučaju potvrde bolesti slinavke i šapa detaljno je opisan u Planu žurnih mjera.
3. Plan žurnih mjera se redovito nadopunjava novim informacijama, koje su neophodne za kvalitetnu reakciju veterinarske službe u slučaju pojave žarišta slinavke i šapa, uključujući i trening osoba odgovornih za prvu reakciju u slučaju sumnje ili potvrde bolesti.
4. Ured je dužan, u suradnji sa OVT, izraditi Plan žurnih mjera u roku od 90 dana od stupanja na snagu ove odluke.

Članak 18.

Kontrola provedbe odluke

1. Ured će provoditi kontrolu i nadzor nad provedbom mjera propisanih ovom odlukom.
2. OVT je dužno osigurati svu neophodnu pomoć u provedbi aktivnosti iz stavka 1. ovog članka.

Članak 19.

Financiranje mjera

Svi troškovi nastali provedbom mjera propisanih ovom odlukom plaćaju se iz sredstava proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH ovisno na čijem području se mjere i provode.

Članak 20.

Stupanje na snagu

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku BiH" i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Adnan Terzić, v. r.